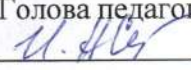

СХВАЛЕНО
педагогічною радою
Старокодацької гімназії
Протокол № 1 від 29.08.2023
Голова педагогічної ради
 Ірина СЕЛЯНСЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Старокодацької гімназії
№ 39-од від 01.09.23
в.о. директора
 Ірина СЕЛЯНСЬКА

Освітня навчальна програма

*Старокодацька гімназія
Новоолексндрівської сільської ради
Дніпровського району Дніпропетровської області
на 2023-2024 навчальний рік*

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. Призначення гімназії та засоби його реалізації.

РОЗДІЛ 2. Цілі і задачі освітньої діяльності гімназії.

РОЗДІЛ 3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти.

3.1. «Модель» випускника початкової освіти.

3.2. «Модель» випускника базової середньої школи.

РОЗДІЛ 4. Особливості організації освітнього процесу у 2023/2024 навчальному році.

4.1. Нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності.

4.2. Структура навчального року.

4.3. Режим роботи гімназії.

4.4. Обсяг навчального навантаження.

4.5. Форми організації освітнього процесу.

РОЗДІЛ 5. Освітня програма початкової освіти

5.1. Освітня програма 1-2-х класів.

5.2. Освітня програма 3-4 класів.

5.3. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів 1-4 класів.

5.4. Контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти.

РОЗДІЛ 6. Освітня програма базової середньої освіти.

6.1. Освітня програма 5-6 класів (НУШ).

6.2. Опис інструментарію оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6-х класів.

6.3. Освітня програма 7-9 класів.

РОЗДІЛ 7. Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів 7-9 класів.

РОЗДІЛ 8. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми.

РОЗДІЛ 9. Система забезпечення якості освіти.

ДОДАТКИ:

- додаток 1 «Перелік навчальних програм, які використовуються у Старокодацької гімназії Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області згідно з навчальним планом на 2023/2024 навчальний рік»
- додаток 2 «Навчальний план Старокодацької гімназії Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області на 2023/2024 навчальний рік»

РОЗДІЛ 1. Призначення гімназії та засоби його реалізації

Старокодацької гімназії Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області діє у відповідності до ліцензії на провадження освітньої діяльності, яка видана Розпорядженням голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 29.08.2019 № Р-479/0/3-1 «Про ліцензування провадження освітньої діяльності у сфері повної загальної освіти» та переоформлена Розпорядженням голови Дніпропетровської обласної державної адміністрації від 17.02.2022 № Р-120/0/3-22 «Про переоформлення ліцензій на провадження освітньої діяльності на рівнях повної загальної середньої освіти», Статуту, затвердженому Рішенням Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області від 24.06.2021 № 1190-8/VIII «Про затвердження Статутів закладів загальної середньої освіти в новій редакції Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області».

Старокодацької гімназії Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області є закладом середньої освіти, що забезпечує здобуття початкової та базової середньої освіти, реалізує освітні програми на відповідних рівнях та за різними її формами. Гімназія проваджує освітню діяльність на першому та другому рівнях повної загальної середньої освіти. У своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими актами законодавства, рішеннями (розпорядженнями) засновника або уповноваженого ним органу (посадової особи) та власними розпорядчими документами.

Гімназія обрала для себе **стратегічну ідею** – створення сучасного освітнього середовища, спрямованого на пошук та впровадження ефективних способів розкриття, вдосконалення та реалізації творчого потенціалу дитини через навчання, сім'ю, громаду.

Місія закладу: становлення творчої особистості, яка володіє навичками та компетентностями, яка здатна до міжособистісного та міжкультурного спілкування на міжнародному рівні, готова навчатися протягом усього життя, вибирати й оновлювати професійний шлях самостійно; створення умов для якісного надання освітніх послуг шляхом тісної взаємодії в системі «здобувачі освіти – батьки, здобувачі освіти – педагоги», створення сприятливого освітнього середовища на основі демократизації, гуманізації, співпраці, співтворчості, спрямованого на зміцнення здоров'я, розвиток здібностей, обдарувань і талантів дітей, активне застосування освітніх інновацій для підготовки конкурентоспроможного випускника.

Філософія закладу: акцентувати увагу на розвиток у дитини здібностей до аналітичного мислення, аналізу інформації та подальшому застосуванню нових знань на практиці, заохочувати креативний підхід і неординарність.

Освітні цінності: вміння жити разом; вміння вчитись; вміння діяти; вміння бути.

Наскрізні ресурси: ІКТ-компетенції, якість освіти, психологічний супровід освітнього процесу, соціалізація учнів, наступність між усіма рівнями,

формування критичного мислення, емоційного інтелекту, навичок роботи в команді та розробки проектів.

Пріоритети:

- підвищення якості освітніх послуг;
- формування у здобувачів освіти базових цінностей;
- розвиток комунікативної компетентності;
- формування безпечної школи;
- культурне дозвілля.

Основні засоби реалізації призначення гімназії:

- засвоєння здобувачами освіти відповідного рівня обов'язкового мінімуму змісту освітніх програм;
- комплексне використання інноваційних технологій і засобів навчання, що забезпечують якісне практичне застосування теоретичних знань навчальних дисциплін і допомагають учням самостійно здобувати нові знання на базі сучасних засобів навчання, раціоналізувати працю педагогів;
- розвиток мотиваційної сфери особистості, яка здатна реалізувати свої потенційні можливості за будь-яких умов;
- забезпечення компетентісно орієнтованого підходу до змісту освіти;
- створення ефективної системи профорієнтаційної роботи зі здобувачами освіти відповідно до вимог сучасних економічних відносин;
- проведення моніторингу якості освітніх послуг, особистісного розвитку здобувачів освіти;
- уведення у навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості та формують гуманістичний погляд;
- встановлення тісного контакту школи з сім'єю, організація роботи з батьківською та громадською спільнотою (педагогіка партнерства)

РОЗДІЛ 2. Цілі і задачі освітньої діяльності гімназії

Метою освітньої діяльності Старокодацької гімназії є

- забезпечення реалізації права на здобуття початкової та базової освіти;
- забезпечення всебічного розвитку, навчання, виховання, виявлення обдарувань особистості, її індивідуальних здібностей;
- досягнення результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами;
- соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля.

Задачі освітньої діяльності закладу:

- всебічний розвиток, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій

взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і здобуття освіти протягом життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля, спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;

- організація освітнього процесу, що ґрунтується на цінностях та принципах, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- створення безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу;
- виявлення та розвиток індивідуальних здібностей учнів, досягнення ними результатів навчання, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, що визначені Законом України «Про освіту» і відповідними державними стандартами початкової, базової та повної загальної середньої освіти та необхідні для подальшого здобуття освіти;
- формування комунікативної компетенції, що передбачає оволодіння мовами як засобом міжкультурного спілкування.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких **принципів**:

- дитиноцентрованість і природовідповідність;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, розвиток інклюзивного освітнього середовища;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковість, доступність і практична спрямованість змісту освіти;
- взаємозв'язане формування ключових і предметних компетентностей
- можливість реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творче використання вчителем програми залежно від умов навчання (академічна свобода);
- єдність розвитку навчання, виховання і оздоровлення дітей;
- єдність виховного впливу сім'ї і закладу освіти;
- особистісно-орієнтований підхід до розвитку особистості дитини;
- демократизація та гуманізація педагогічного процесу;
- академічна доброчесність;

Освітня програма визначає :

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі зв'язки окремих предметів, факультативів, їх інтеграції та логічної послідовності їх вивчення, які подані в межах навчальних планів для кожного освітнього циклу;
- очікувані результати навчання учнів подані в межах навчальних програм, перелік яких наведено в додатку;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.
- критерії, правила і процедури оцінювання результатів здобування освіти;

- показники (вимірники) реалізації освітньої програми;
- програмно-методичне забезпечення освітньої програми;
- структуру навчального року.

У відповідності до чинного законодавства гімназія здійснює освітній процес за такими циклами:

- **перший цикл початкової освіти** – адаптаційно-ігровий (1-2 роки навчання);
- **другий цикл початкової освіти** – основний (3-4 роки навчання);
- **перший цикл базової середньої освіти** – адаптаційний (5-6 роки навчання);
- **другий цикл базової середньої освіти** – базове предметне навчання (7-9 роки навчання).

РОЗДІЛ 3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Нова українська школа – це основа для сміливих і успішних кроків у майбутнє. Набуті життєві компетентності випускник уміло використовує для успішної самореалізації. Наш випускник – це людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості, добре проінформований, прагне до самоосвіти та вдосконалення; готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті держави, свідомий громадянин, відповідає за свої вчинки; свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля.

Освітня програма, що реалізується в гімназії, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Вимоги до результатів навчання в освітній програмі Старокодацької гімназії визначено з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено **ключові компетентності**, необхідні кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності:

Очікувані результати навчання учнів початкової школи (НУШ)

Очікувані результати навчання учнів 1-4 класів визначено за змістовими лініями, окресленими Державним стандартом початкової освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87:

1) **вільне володіння державною мовою**, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі

мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в життєвих ситуаціях;

2) **здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами**, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) **математична компетентність**, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі **природничих наук, техніки і технологій**, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самотійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) **інноваційність**, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) **екологічна компетентність**, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) **інформаційно-комунікаційна компетентність**, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) **навчання впродовж життя**, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самотійно і в групі;

9) **громадянські та соціальні компетентності**, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе

ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) **культурна компетентність**, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) **підприємливість та фінансова грамотність**, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти 5-6 класів (НУШ)

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів 5-6 класів визначено за Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;
- здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;
- відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;

2) здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає вміння:

- здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;
- здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;

- відповідально використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження, спираючись на особливості міжкультурної комунікації та досвід комунікації державною мовою;
- відповідно до ситуації ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;

3) математична компетентність:

- здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті;
- моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату;
- усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій:

- формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи;
- набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації;
- розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;

5) інноваційність:

- здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей;
- ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо;
- спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;

6) екологічна компетентність:

- усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи;
- дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність:

- впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування;

- здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;

8) навчання впродовж життя:

- здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку;
- спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей:

- спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію;
- виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, співпереживати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я, усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності;

10) культурна компетентність:

- наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів;
- здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми;
- прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва;

11) підприємливість і фінансова грамотність:

- ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності;
- здатність до активної участі в житті суспільства;

- керування власним життям і кар'єрою;
- уміння розв'язувати проблеми;
- готовність брати відповідальність за прийняті рішення;
- здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо.

Наскрізними в усіх ключових компетентностях є такі вміння:

- 1) **читати з розумінням**, що передбачає здатність до емоційного, інтелектуального, естетичного сприймання і усвідомлення прочитаного, розуміння інформації, записаної (переданої) у різний спосіб або відтвореної технічними пристроями, що охоплює, зокрема, уміння виявляти приховану і очевидну інформацію, висловлювати припущення, доводити надійність аргументів, підкріплюючи власні висновки фактами та цитатами з тексту, висловлювати ідеї, пов'язані з розумінням тексту після його аналізу і добору контраргументів;
- 2) **висловлювати власну думку в усній і письмовій формі**, тобто словесно передавати власні думки, почуття, переконання, зважаючи на мету та учасників комунікації, обираючи для цього відповідні мовленнєві стратегії;
- 3) **критично і системно мислити**, що виявляється у визначенні характерних ознак явищ, подій, ідей, їх взаємозв'язків, умінні аналізувати та оцінювати доказовість і вагомість аргументів у судженнях, зважати на протилежні думки та контраргументи, розрізняти факти, їх інтерпретації, розпізнавати спроби маніпулювання даними, використовуючи різноманітні ресурси і способи оцінювання якості доказів, надійності джерел і достовірності інформації;
- 4) **логічно обґрунтовувати позицію** на рівні, що передбачає здатність висловлювати послідовні, несуперечливі, обґрунтовані міркування у вигляді суджень і висновків, що є виявом власного ставлення до подій, явищ і процесів;
- 5) **діяти творчо**, що передбачає креативне мислення, продукування нових ідей, доброзичесне використання чужих ідей та їх доопрацювання, застосування власних знань для створення нових об'єктів, ідей, уміння випробовувати нові ідеї;
- 6) **виявляти ініціативу**, що передбачає активний пошук і пропонування рішень для розв'язання проблем, активну участь у різних видах діяльності, їх ініціювання, прагнення до лідерства, уміння брати на себе відповідальність;
- 7) **конструктивно керувати емоціями**, що передбачає здатність розпізнавати власні емоції та емоційний стан інших, сприймати емоції без осуду, адекватно реагувати на конфліктні ситуації, розуміти, як емоції можуть допомагати і заважати в діяльності, налаштовуючи себе на пошук внутрішньої рівноваги, конструктивну комунікацію, зосередження уваги, продуктивну діяльність;
- 8) **оцінювати ризики**, що передбачає вміння розрізняти прийнятні і неприйнятні ризики, зважаючи на істотні фактори;
- 9) **приймати рішення**, що передбачає здатність обирати способи розв'язання проблем на основі розуміння причин та обставин, які призводять до їх виникнення, досягнення поставлених цілей з прогнозуванням та урахуванням можливих ризиків та наслідків;

10) **розв'язувати проблеми**, що передбачає вміння аналізувати проблемні ситуації, формулювати проблеми, висувати гіпотези, практично їх перевіряти та обґрунтовувати, здобувати потрібні дані з надійних джерел, презентувати та аргументувати рішення;

11) **співпрацювати з іншими**, що передбачає вміння обґрунтовувати переваги взаємодії під час спільної діяльності, планувати власну та групову роботу, підтримувати учасників групи, допомагати іншим і заохочувати їх до досягнення спільної мети.

Очікувані результати навчання здобувачів базової освіти (7-9 класи)

Вимоги до результатів навчання здобувачів освіти 7-9 класів подано за змістовими лініями, окресленими у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1392.

Зміст освітньої програми здобувачів освіти 7-9 класів має потенціал для формування таких **ключових компетентностей**:

• спілкування державною мовою

уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему, міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (текстовій, таблицях, діаграмах, графіках), розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватись рідною мовою, доречно та коректно вживати термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати невірних іноземних запозичень у спілкуванні, поповнювати свій словниковий запас;

ставлення: розуміти важливість чітких та лаконічних формулювань;

навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем;

• спілкування іноземними мовами

уміння: спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміння на слух автентичних текстів; читання і розуміння автентичних текстів різних жанрів і видів; спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; вміння ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування;

ставлення: критичне оцінювання інформації, вміння висловлювати свої думки, почуття ставлення; ефективне користування навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; використання іноземної мови у міжкультурному спілкуванні

навчальні ресурси: підручники (в тому числі оригінальні підручники з німецької та англійської мов), словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані та оригінальні іноземні тексти;

• математична компетентність

уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією, встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними), розв'язувати задачі, зокрема

практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методів у життєвих ситуаціях;

ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів;

навчальні ресурси: розв'язування математичних задач і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації;

- **основні компетентності у природничих науках і технологіях**

уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі, будувати та досліджувати природні явища і процеси, послуговуватися технологічними пристроями;

ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій; усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях;

навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу;

- **інформаційно-цифрова компетентність**

уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень;

ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач;

навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів;

- **уміння вчитися впродовж життя**

уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення мети, організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію; аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності, доводити правильність власного судження або визнавати помилковість;

ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності;

навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії;

- **ініціативність і підприємливість**

уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати;

використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання;

ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі, переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх, позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших;

навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі);

- **соціальна і громадянська компетентність**

уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших; оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів, аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді; виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет, орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв; робити споживчий вибір, спираючись на різні дані;

ставлення: ощадливість та поміркованість, рівне ставлення до інших незалежно від статків і соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією;

навчальні ресурси: завдання соціального змісту;

- **обізнаність і самовираження у сфері культури**

уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем);

ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства;

навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва;

- **екологічна грамотність і здорове життя**

уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання;

ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту, розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину;

навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються в рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів. Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких **наскрізних ліній** ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем під час вивчення предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні та загальношкільні проекти;
- предмети за вибором;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Екологічна безпека і сталий розвиток. Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічного свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність. Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється через колективну діяльність (Дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти), яка поєднує окремі предмети між собою, розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст бути націленим на виховання порядності, старанності, чесності. Формування в учнів толерантного ставлення до товаришів незалежно від рівня навчальних досягнень.

Здоров'я і безпека. Завдання – становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.

Реалізується через завдання з реальними даними про середовище і дорожній рух, рух пішоходів і транспортних засобів. Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Розв'язання проблем, знайдених з

«ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач, що здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.

Підприємливість і фінансова грамотність. Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування).

Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

3.1. «Модель» випускника початкової школи:

- має знання, уміння та навички, передбачені Державним стандартом початкової освіти;
- усвідомлює свою належність до народу України, знає свої права та виконує обов'язки;
- активно залучається до навчального процесу, взаємодіє з іншими письмово та в режимі реального часу;
- уміє порівнювати, узагальнювати, аналізувати, робити висновки, критично мислити;
- шукає шляхи самостійного творення нового і оригінального;
- володіє мовними засобами спілкування, дотримується норм літературної мови;
- застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу;
- сприймає інформацію, висловлену іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування;
- усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій, дотримується етичних та правових норм інформаційної взаємодії;
- має розвинуте почуття власної гідності, поважає права і гідність інших осіб;
- дотримується правил і норм толерантної поведінки, принципів демократичного громадянства;
- усвідомлює цінність власного життя та збереження здоров'я;

3.2. «Модель» випускника базової середньої школи:

- володіє певними якостями і вміннями на рівні Державних освітніх стандартів;
- має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікація, визначення головного);
- оперує текстовою та числовою інформацією; критично осмислює інформацію, джерела її отримання та використовує її для різних потреб;
- здійснює спілкування іноземною мовою в межах сфер, тем і ситуацій, визначених навчальною програмою;
- усвідомлює значення математики, важливість інформаційних технологій;

- розуміє важливість природничих наук як універсальної мови науки;
- усвідомлює себе як відповідального члена громади і суспільства;
- виявляє культурну самоідентифікацію, повагу до культурного розмаїття у глобальному суспільстві;
- оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- уміє співпрацювати в команді, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів;
- аналізує, контролює та оцінює результати своєї навчальної діяльності;
- веде здоровий спосіб життя;
- виявляє готовність до вибору професії і реалізації шляхів подальшої освіти.

РОЗДІЛ 4. Особливості організації освітнього процесу у 2023/2024 навчальному році

4.1. Нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності

Старокодацька гімназія Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області у 2023/2024 організовує освітню діяльність відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
- Закону України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX (із змінами, внесеними згідно із Законами від 13.07.2020 № 764-IX, від 13.04.2021 № 1385-IX);
- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» від 28.04.2022 № 7325;
- Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 25.04.2019 № 2704-VIII);
- Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні»;
- Указу Президента України від 16 березня 2022р. № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України»;
- Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої Указом Президента України від 18 травня 2019 року № 286/2019;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023р. № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- Концепції «Нова українська школа» (ухвалена рішенням колегії МОН України 27.10.2016)
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- Листа МОН України від 14.08.2023 № 1/12038-23 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих

Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023/2024 навчальному році»;

- Листа МОН України від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку»
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020р. за № 1111/35394;
- Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87;
- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану»;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 6 березня 2002р. за № 229/6517 (зі змінами);
- Наказу Міністерства охорони здоров'я від 01.08.2022 № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України»;
- Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019р. № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021р. № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції 22 травня 2019р. № 547/33518;
- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 за № 184/28314);
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 № 941/35224;
- Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої

освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки 16.04.2018 3 367, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 за № 564/32016;

- Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 № 924/27369.

В основу освітньої програми покладено типові освітні програми, розроблені Міністерством освіти і науки України та затверджені відповідними наказами:

- **на рівні початкової освіти:**

- Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743);
- Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743);

- **на рівні базової середньої освіти:**

- **5-6 класи** – Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затверджена наказом МОН України від 19.02.2021 № 235);
- **7-9 класи** – Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджена наказом МОН України від 20.04.2018 № 405);

4.2. Структура навчального року

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 року № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», освітній процес у 2023/2024 навчальному році розпочнеться в День знань 01 вересня і триватиме до 28 червня 2024 року.

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо від регулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» на період тривалості воєнного стану призупиняється дія положення частини третьої статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» в частині тривалості освітнього процесу в закладах середньої освіти не менше 175 навчальних днів. 2023/2024 навчальний рік може тривати більше або менше 175 днів.

Тривалість та структура навчального року у Старокодацькій гімназії визначається з урахуванням навчального часу на проведення державної підсумкової атестації, додаткових консультацій для усунення прогалин у навчанні, додаткових заходів для усунення освітніх втрат учнів протягом навчального року, інших форм освітнього процесу, визначених освітньою програмою закладу.

Терміни канікул визначаються відповідно до вимог чинного законодавства.

Структура навчального року (поділ на семестри, тривалість канікул) встановлюється у межах часу, передбаченого навчальним планом:

I семестр – 01.09.2023 – 29.12.2023;

II семестр – 15.01.2024 – 31.05.2024.

Тривалість канікул протягом навчального року становить не менше як 30 календарних днів:

осінні – 23.10.2023 – 29.10.2023;

зимові – 30.12.2023 – 14.01.2024;

весняні – 25.03.2024 – 31.03.2024.

4.3. Режим роботи гімназії

У 2023/2024 навчальному році гімназія працюватиме за п'ятиденним режимом, вихідні: субота, неділя. Навчання здійснюється дистанційно через відсутність укриття.

Відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту» тривалість уроку в 1-х класах – 35 хвилин, у 2-4 класах – 40 хвилин, у 5-9 класах – 45 хвилин. Тривалість перерв для учнів 1 класу 25 хвилин, для учнів 2-4 класів 20 хвилин, для учнів 5-9 класів – 15 хвилин. Розпочинається освітній процес о 08.30.

Щоденно о 09.00 має проводитися загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, які загинули внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України (ст.2 Указу Президента України від 16 березня 2022р. № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської федерації проти України», лист МОН України від 16.03.2022 № 1/3472-22);

Відповідно до ст.12 р.ІІ Закону України «Про освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової та основної школи, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством.

Навчальна практика та навчальні екскурсії для учнів 1-8 класів згідно з рішенням педагогічної ради від 29.08.2023 (протокол № 1) не проводяться.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється у відповідності з Порядком зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки 16.04.2018 3 367, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 за № 564/32016 та Порядком переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 № 924/27369.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до Нормативів, затверджених наказом МОН України від 20.02.2002 № 128 (лист МОН України від 22.10.2018 № 1/11-1132 «Щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів»).

Мова навчання – українська.

4.4. Обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-9 класів становить – **5740** годин/навчальний рік:

для учнів **1-4 класів**

Клас	Кількість годин на рік	Разом	Усього
1	805	1680	3500
2	875		
3	910	1820	
4	910		

для учнів **5-6 класів** – 2240 годин/ навчальний рік

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас	6 клас
		Рекомендоване	Рекомендоване
Мовно-літературна **	На тиждень	11	11
	На рік	385	385
Математична	На тиждень	5	5
	На рік	175	175
Природнича	На тиждень	2	4
	На рік	70	140
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Громадянська та історична	На тиждень	1	2
	На рік	35	70
Технологічна	На тиждень	2	2
	На рік	70	70
Інформатична	На тиждень	1,5	1,5
	На рік	52,5	52,5
Мистецька	На тиждень	2	2
	На рік	70	70

Фізична культура***	На тиждень	3	3
	На рік	105	105
Усього	На тиждень	29	32
	На рік	1015	1120
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2	1
	На рік	70	35
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31	33
	На рік	1085	1155
Гранично допустиме навантаження учнів****	На тиждень	28	31
	На рік	980	1085

для учнів **7-9 класів:**

Клас	Кількість годин на рік	Усього
7	1172,5	3605
8	1207,5	
9	1225	

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані Старокодацької гімназії на 2023/2024 навчальний рік.

4.5. *Форми організації освітнього процесу*

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими.

Форма організації освітнього процесу буде залежати від безпекової ситуації в м. Дніпро і визначатиметься рішенням Дніпропетровської обласної військової адміністрації.

Старокодацька гімназія організовуватиме освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу. За потреби заклад може організовувати індивідуальні форми здобуття освіти зокрема екстернатну, сімейну (домашню), реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти, який діє з 1 січня 2021 року, передбачає вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання, зокрема комп'ютерами, планшетами, іншими гаджетами.

Наказом Міністерства охорони здоров'я від 01.08.2022 року «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я» внесено зміни до підрозділу «Вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання» Санітарного регламенту. Таким чином, визначено нова безперервна тривалість навчальних онлайн-занять протягом дня у синхронному форматі:

Кількість навчальних занять на день	Тривалість навчальних онлайн-занять			
	1-2 класи	3-4 класи	5-6 класи	7-9 класи
2	30 хв.	45 хв.	45 хв.	45 хв.
3	20 хв.	30 хв.	35 хв.	40 хв.
4	-	20 хв.	25 хв.	30 хв.
5	-	-	-	25 хв.
6	-	-	-	-

Тривалість навчальних занять, визначена законом України «Про повну загальну середню освіту», зберігається: 35 хвилин – 1 класи, 40 хвилин – 2-4

класи, 45 хвилин – для 5-9 класів. Решту часу навчального заняття вчитель організовує роботу в асинхронному режимі. Учні можуть виконувати творчі завдання. Наприкінці заняття вчитель може повернутися до режиму відео конференції (для обговорення виконаних завдань, роботи з електронною освітньою платформою). Санітарний регламент передбачає обов'язкове проведення вправ з рухової активності та гімнастики для очей під час роботи з технічними засобами.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН України від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти». Організація освітнього процесу не повинна призводити до перевантаження учнів та має забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять та факультативів, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється згідно з вимогами Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ України 25.09.2020 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 року за № 1111/35394). Санітарним регламентом визначено також тривалість виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час:

3-5 класи – 1 год.;

6-9 класи – 1.5 год.

Учням 1-2 класів завдання для самопідготовки у позанавчальний час не задаються.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку (формування компетентностей; розвитку компетентностей; перевірки та оцінювання досягнення компетентностей; корекції основних компетентностей; комбінований), екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні, інтегровані, проблемні уроки, уроки з елементами STEAM-інструментів, кейс-уроків, відео-уроки, прес-конференції, сюжетно-рольові, дидактичні та ділові ігри. Вибір форм і методів навчання вчителі визначають самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, вікові особливості учнів, їх навчальні можливості, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмету.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Педагогами створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створенні умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн-тести, програмовані засоби навчання. Вчителі не тільки самі активно використовують Інтернет-ресурси, сучасні

інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Тому створені ними персональні предметні сайти є однією з важливих форм роботи сучасного вчителя і є поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних веб-ресурсів відповідно до вимог ІТ-компетентності, що є важливим у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

Логічна послідовність вивчення предметів у початковій і базовій школі розкривається у відповідних навчальних програмах. Всі навчальні предмети, інтегровані курси інваріантної та варіативної складової навчальних планів початкової та базової школи викладаються за навчальними програмами, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України. Очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку II.

Розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми навчальної програми вчителі здійснюють самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується керівником гімназії. Проведені уроки вчителі фіксують у класному журналі на відповідних сторінках.

Освітні технології, які використовують учителі:

- Інформаційно-комунікаційні технології
- Ігрові технології (Автори-розробники: Д.Ельконін, В.Коваленко, Б.Нікітін, П.Підкасистий, М.Стронінга ін.)
- Інтерактивні технології (Автори-розробники: О.Пометун, Л.Пироженко)
- Технологія інтенсифікації навчання на основі опорних схем і знакових моделей (Автор-розробник: В.Шаталов)
- Технологія модульно-блочного навчання.
(Автори-розробники: Г.Левітас, В.Гузєєв)
- Технологія блочно-консультативного навчання (Автори-розробники: П.Ерднієв, П.Ібрагімов, М.Щетінін, Н.Гудзик, В.Шаталов та ін.)
- Технологія колективного способу навчання (Автор-розробник: А.Рівін)
- Технології групового способу навчання (Автор-розробник: В.Дяченко)
- Технологія групових творчих справ (Автор-розробник: К.Баханов)
- Інтегральна освітня технологія (Автор-розробник: В.Гузєєв)
- Технологія «Створення ситуації успіху» (Автор-розробник: А.Белкін)
- Технологія розвитку критичного мислення Програма «Читання та письмо для розвитку критичного мислення» (ЧПРКМ)
(Автори-розробники: Дж.Стіл, К.Мередіт, Ч.Темші)
- Технології проєктного навчання («Метод проєктів»)
(Автор-розробник: К.Баханов та ін.)
- Технології дистанційного навчання
- Технологія проблемного навчання (за Дж. Дьюї)

РОЗДІЛ 5. Освітня програма початкової школи (початкова освіта) НУШ

Початкова освіта – перший рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти. Початкова освіта здобувається протягом чотирьох років.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості та забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1-2 класи та 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Відповідно до п. 4 ст. 12 Закону України «Про освіту» початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Діти, яким на початок навчального року виповнилося сім років, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року.

Освітня програма для 1- 4-х класів визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів:

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- **мовно-літературна** – метою є розвиток дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей, мовленнєво-творчих здібностей, здатності користуватися мовою для культурного і національного самовияву;
- **математична** – спрямована на різнобічний розвиток особистості засобами математичної діяльності, формування математичної та інших ключових компетентностей, необхідних для життя та продовження навчання;
- **природнича** – має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- **технологічна** - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- **інформативна** – формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- **соціальна і здоров'язбережувальна** – формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;

- **громадянська та історична** – формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- **мистецька** – формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- **фізкультурна** – формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

5.1. Освітня програма 1-2-х класів.

Освітню програму для 1-2-х класів розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції «Нова українська школа», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко 1-2 клас (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-2-х класів складає **1680** годин/навчальний рік:

для учнів 1-х класів – 805 годин/навчальний рік,

для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додаток 2)

Освітня програма укладена та реалізується за такими **освітніми галузями**:

- **мовно-літературна** освітня галузь, яка в 1 класі реалізується через інтегрований курс «навчання грамоти» та англійська мова; в 2 класі через навчальні предмети «українська мова», «читання» та «англійська мова»;
- **математична** освітня галузь реалізується через предмет «математика»;
- **природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна** освітня галузь реалізується через інтегрований предмет «я досліджую світ»;
- **технологічна** освітня галузь реалізується через навчальний предмет «дизайн і технології»;
- **інформатична** освітня галузь – через предмет «інформатика» (починаючи з 2 класу),
- **мистецька** освітня галузь – через інтегрований курс «мистецтво»;
- **фізкультурна** освітня галузь реалізується через предмет «фізична культура».

Навчальний час, передбачений на варіативну складову (1 година/тиждень), використовується:

- в 1-х класах – на індивідуальні консультації та групові заняття;
- в 2-х класах – на індивідуальні консультації та групові заняття.

Мовно-літературна освітня галузь (українська мова, читання) ставить за мету розвиток особистості дитини засобами різних видів мовленнєвої діяльності, формування ключових, комунікативної та читацької компетентностей; розвиток здатності спілкуватися українською мовою для духовного, культурного й національного самовияву, послуговуватися нею в особистому й суспільному житті, у міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей. У початковому курсі мовно-літературної освіти виділено такі **змістові лінії**: «Взаємодіємо усно», «Читаємо», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища».

Головна мета навчання іноземної мови (англійської) у початковій школі полягає у формуванні в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів. Зміст навчання забезпечується єдністю предметного, процесуального та емоційно-ціннісного компонентів. На кінець другого класу учні досягають рівня PreA1.

Математична галузь ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій засобами математичної діяльності, формування математичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання. Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження». До програми кожного класу подано орієнтовний перелік додаткових тем для розширеного вивчення курсу. Додаткові теми не є обов'язковими для вивчення. Учитель може обрати окремі теми із пропонованих або дібрати теми самостійно з огляду на методичну доцільність та пізнавальні потреби учнів. Результати вивчення додаткових тем не підлягають оцінюванню.

Громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна, природнича освітні галузі можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі за різними видами інтеграції (тематична, процесуальна, міжгалузева; в межах однієї галузі; на інтегрованих уроках, під час тематичних днів, в процесі проектної діяльності) за активного використання міжпредметних зв'язків, організації різних форм взаємодії учнів. Для розв'язання учнями практичних завдань у життєвих ситуаціях залучаються навчальні результати з інших освітніх галузей. Навчальна програма **«Я досліджую світ»** ставить за мету особистісний розвиток молодших школярів на основі формування цілісного образу світу в процесі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики, способи дослідницької поведінки, які характеризують здатність учнів розв'язувати практичні задачі.

Тематичну основу курсу складають **змістові лінії**, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрований суті, а саме:

«Людина» (пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка);

«Людина серед людей» (стандарти поведінки в сім'ї, в суспільстві; моральні норми; навички співжиття і співпраці);

«Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення);

«Людина і світ» (толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв);

«Людина і природа» (пізнання природи; взаємозв'язок об'єктів і явищ природи; рукотворний світ людини; відповідальна діяльність людини у природі; роль природничих знань і технологій у житті людини; залежність між діяльністю людини і станом довкілля).

Інформатична освітня галузь починає реалізовуватися з 2-го класу та ставить за мету різнобічний розвиток особистості дитини та її світоглядних орієнтацій, формування інформатичної й інших ключових компетентностей, необхідних їй для життя та продовження навчання.

Технологічна освітня галузь ставить за мету розвиток особистості дитини засобами предметно-перетворювальної діяльності, формування ключових та предметної проектно-технологічної компетентностей, необхідних для розв'язання життєвих проблем у взаємодії з іншими, культурного й національного самовираження.

Реалізація мети і завдань навчального предмета здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проектування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації».

Мистецька освітня галузь ставить за мету всебічний художньо-естетичний розвиток особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва; плекання пошани до вітчизняної та зарубіжної мистецької спадщини; формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Реалізація поставленої мети здійснюється за **змістовими лініями**: «Художньо-творча діяльність», «Сприймання та інтерпретація мистецтва», «Комунікація через мистецтво», які окреслюють одну з моделей досягнення загальних цілей освітньої галузі та розкривають основну місію загальної мистецької освіти. Зміст мистецької освітньої галузі реалізується через інтегрований курс «Мистецтво».

Фізкультурна освітня галузь ставить за мету всебічний фізичний розвиток особистості учня засобами фізкультурної та ігрової діяльності, формування в молодших школярів ключових фізкультурних компетентностей, ціннісного ставлення до фізичної культури, спорту, фізкультурно-оздоровчих занять та виховання фізично загартованих і патріотично налаштованих громадян України. Зазначена мета реалізується за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

5.2. Освітня програма 3-4-х класів

Освітню програму для 3-4-х класів розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції «Нова українська школа», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 та Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом О.Я. Савченко 3-4 клас (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743);

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-4-х класів складає **1820** годин/навчальний рік: **для учнів 3-х класів – 910 годин/навчальний рік; для учнів 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.** Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах (додаток І.1.3-1.4).

У 3-4-х класах освітні галузі реалізуються через окремі предмети:

- **мовно-літературна** – «українська мова», «літературне читання», «англійська мова»;
- **математична** – «математика»;
- **природнича громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна** – «я досліджую світ»;
- **інформатична** – «інформатика»;
- **технологічна** – «дизайн і технології»;
- **мистецька** – інтегрований курс «мистецтво»;
- **фізкультурна** – «фізична культура».

Навчальний час, передбачений на варіативну складову (1 година/тиждень), використовується:

- в 4-х класах – на індивідуальні консультації та групові заняття,
- в 3-х класах – на індивідуальні консультації та групові заняття.

Мовно-літературну галузь структуровано через впровадження навчальних предметів «Українська мова», «Літературне читання». Реалізація зазначених мети і завдань на предметі «Українська мова» здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Взаємодіємо усно», «Взаємодіємо письмово», «Досліджуємо медіа», «Досліджуємо мовні явища». На вивчення української мови в 3 і 4 класах виділено по 122 години (3,5 години на тиждень). Рекомендовано 3 години на тиждень проводити уроки української мови, 1 годину на два тижні – урок розвитку зв'язного мовлення.

Відповідно до мети і завдань предмета «Літературне читання» визначено такі **змістові лінії**: «Пізнаємо простір дитячого читання»; «Розвиваємо навичку читання, оволодіваємо прийомами розуміння прочитаного»; «Взаємодіємо усно за змістом прослуханого»; «Досліджуємо і взаємодіємо з текстами різних видів»; «Оволодіваємо прийомами роботи з дитячою книжкою»; «Досліджуємо і взаємодіємо з медіапродукцією»; «Перетворюємо та інсценізуємо прочитане; створюємо власні тексти».

Іншомовна освіта (англійська мова). Метою іншомовної освіти є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей і задоволення різних життєвих потреб дитини. Головна мета навчання іноземної мови у початковій школі полягає у формуванні

в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями молодших школярів.

Математична освітня галузь. Реалізація мети і завдань початкового курсу математики здійснюється за такими **змістовими лініями**: «Числа, дії з числами. Величини», «Геометричні фігури», «Вирази, рівності, нерівності», «Робота з даними», «Математичні задачі і дослідження».

Досвід математичної діяльності застосовується у вивченні інших предметів (освітніх галузей) шляхом використання учнями математичних методів чи інших засобів для пізнання дійсності. Рекомендовано раз на два тижні проводити уроки для організації та виконання міжпредметних навчальних проєктів, міні-досліджень тощо.

Природнича, громадянська та історична, соціальна та здоров'язбережувальна освітні галузі. Зазначені освітні галузі можуть реалізовуватись окремими предметами або в інтегрованому курсі.

Тематичну основу курсу **«Я досліджую світ»** складають **змістові лінії**, які визначені Державним стандартом початкової освіти і охоплюють складники названих вище галузей в їх інтегрованій суті, а саме: «Людина» (людина - частина природи і суспільства, пізнання себе, своїх можливостей; здорова і безпечна поведінка); «Людина серед людей» (соціальні ролі (школяр, член сім'ї і громади), стандарти поведінки в сім'ї, в школі, в громадських місцях; моральні норми; навички співжиття і співпраці, соціальні зв'язки між людьми у процесі виконання соціальних ролей); «Людина в суспільстві» (громадянські права та обов'язки як члена суспільства і громадянина України. Пізнання свого краю, історії, символів держави. Внесок українців у світові досягнення); «Людина і світ» (Земля - спільний дім для всіх людей; толерантне ставлення до різноманітності світу людей, культур, звичаїв; залежність стану довкілля від поведінки всіх людей); «Природа» (різноманітність природи; методи дослідження природи; нежива і жива природа; зв'язки у природі; природа Землі; природа України). «Людина і природа» (взаємозв'язки людини і природи; використання людиною природничих знань, матеріалів, виробів і технологій; відповідальна діяльність людини у природі; правила поведінки в природі; участь дітей в природоохоронній діяльності).

Зміст **технологічної освітньої галузі** реалізовується через інтегрований курс «Дизайн і технології».

Реалізація мети і завдань інтегрованого курсу «Дизайн і технології» здійснюється за **змістовими лініями**, які відображають структуру розвитку особистості та завершеного циклу проєктно-технологічної діяльності: «Інформаційно-комунікаційне середовище», «Середовище проєктування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації». Змістова лінія «Інформаційно-комунікаційне середовище» забезпечує розвиток асоціативно-образного та критичного мислення, оволодіння базовими знаннями у партнерській взаємодії, що формують цілісне уявлення про виробничу сферу людської діяльності, а також є підґрунтям для реалізації творчого потенціалу

учнів під час засвоєння навчального матеріалу наступних змістових ліній, які структуровані за способами інтегрованої проєктно-технологічної діяльності.

Інформатична освітня галузь. Реалізація мети і завдань навчального предмета «Інформатика» здійснюється за **змістовими лініями** «Інформація. Дії з інформацією», «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій із інформацією», «Об'єкт. Властивості об'єкта», «Створення інформаційних моделей. Змінення готових. Використання» «Алгоритми».

Мистецька освітня галузь. Відповідно до зазначених мети і завдань виокремлено **змістові лінії**: «Художньо-творча діяльність», «Сприймання та інтерпретація мистецтва», «Комунікація через мистецтво», які розкривають основну місію загальної мистецької освіти. Зміст мистецької освітньої галузі реалізується через інтегрований курс «Мистецтво»

Фізкультурна освітня галузь. Зазначена мета і завдання реалізуються під час предмету «Фізична культура» за такими **змістовими лініями**: «Рухова діяльність», «Ігрова та змагальна діяльність».

5.3. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів 1-4 класів

Метою вивчення української мови та літератури є формування комунікативної, читачької та інших ключових компетентностей; розвиток особистості здобувачів освіти із застосуванням засобів різних видів мовленнєвої діяльності; здатності спілкуватися українською мовою, мовами відповідних корінних народів і національних меншин для духовного, культурного і національного самовираження, користуватися ними в особистому і суспільному житті, міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Здобувач освіти:

- взаємодіє з іншими особами усно, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;
- сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, медіатекстах та використовує її для збагачення власного досвіду;
- висловлює думки, почуття та ставлення, взаємодіє з іншими особами письмово та в режимі реального часу, дотримується норм літературної мови;
- досліджує індивідуальне мовлення для власної мовної творчості, спостерігає за мовними явищами, аналізує їх.

Метою вивчення англійської мови є формування в учнів комунікативної компетенції, що забезпечується лінгвістичним, мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим із віковими можливостями молодших школярів. Після закінчення 4-го класу учні досягають рівня A1 згідно Загальноєвропейських рекомендацій, з мовної освіти. У 1-4 класах увага приділяється відповідним сферам спілкування, а саме: особистісній, центром якої є сім'я, друзі, дозвілля, іграшки, тварини; публічній, що охоплює свята та традиції, пов'язані з ними,

короткі відомості про своє місце, пори року, екскурсії; освітній, сконцентрований навколо знань предметів шкільного побуту.

Здобувач освіти:

- сприймає інформацію, висловлену іноземною мовою в умовах безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, та критично оцінює таку інформацію;
- розуміє прочитані іноземні тексти різних видів для отримання інформації або емоційного задоволення, використовує прочитану інформацію та критично оцінює її;
- надає інформацію, висловлює думки, почуття та ставлення, взаємодіє з іншими особами усно, письмово та в режимі реального часу, використовуючи іноземну мову.

Метою математичної освітньої галузі є формування математичної та інших ключових компетентностей; розвиток мислення, здатності розпізнавати і моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, а також здатності робити усвідомлений вибір.

Здобувач освіти:

- досліджує ситуації і визначає проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії (плани) дій для розв'язування різноманітних задач;
- критично оцінює дані, процес та результат розв'язання навчальних і практичних задач;
- застосовує досвід математичної діяльності для пізнання навколишнього світу.

Метою природничої освітньої галузі є формування компетентностей в галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічної та інших ключових компетентностей шляхом опанування знань, умінь і способів діяльності, розвитку здібностей, які забезпечують успішну взаємодію з природою, формування основи наукового світогляду і критичного мислення, становлення відповідальної, безпечної і природоохоронної поведінки здобувачів освіти у навколишньому світі на основі усвідомлення принципів сталого розвитку.

Здобувач освіти:

- відкриває світ природи, набуває досвіду в її дослідженні, шукає відповіді на запитання, спостерігає за навколишнім світом, експериментує та створює навчальні моделі, виявляє допитливість та отримує радість від пізнання природи;
- опрацьовує та систематизує інформацію природничого змісту, отриману з доступних джерел, та представляє її у різних формах;
- усвідомлює розмаїття природи, взаємозв'язки її об'єктів та явищ, пояснює роль природничих наук і техніки в житті людини, відповідально поводить себе у навколишньому світі;
- критично оцінює факти, поєднує новий досвід з набутим раніше і творчо його використовує для розв'язування проблем природничого характеру.

Метою технологічної освітньої галузі є формування компетентностей в галузі техніки і технологій та інших ключових компетентностей, здатності до зміни навколишнього світу з використанням засобів сучасних технологій без заподіяння йому шкоди, до використання технологій для власної самореалізації, культурного і національного самовираження.

Здобувач освіти:

- втілює творчий задум у готовий виріб;
- дбає про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто його оточує;
- ефективно використовує природні матеріали, дбаючи про навколишній світ;
- практикує і творчо застосовує традиційні та сучасні ремесла.

Метою інформатичної освітньої галузі є формування інформаційно-комунікаційної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту, навичок безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Здобувач освіти:

- знаходить, подає, перетворює, аналізує, узагальнює та систематизує дані, критично оцінює інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- створює інформаційні продукти та програми для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них;
- усвідомлено використовує інформаційні і комунікаційні технології та цифрові пристрої для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опановує нові технології;
- усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та сталого розвитку, дотримується етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії.

Метою соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі є формування соціальної компетентності та інших ключових компетентностей, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності через особисту ідентифікацію, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, добробуту та сталого розвитку.

Здобувач освіти:

- дбає про особисте здоров'я і безпеку, реагує на діяльність, яка становить загрозу для життя, здоров'я, добробуту;
- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, ухвалює рішення з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб;
- робить аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики;

- виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки та добробуту.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі є формування громадянської та інших компетентностей, власної ідентичності та готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції на засадах демократії, поваги до прав і свобод людини, толерантного ставлення до оточуючих, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів.

Здобувач освіти:

- встановлює зв'язки між подіями, діяльністю людей та її результатами у часі, пояснює значення пам'ятних для себе та інших громадян України дат (подій);
- орієнтується у знайомому соціальному середовищі, долучається до його розвитку, пояснює вплив природи та діяльності людей на нього;
- працює з різними джерелами соціальної та історичної інформації, аналізує зміст джерел, критично оцінює їх;
- узагальнює інформацію з різних джерел, розповідаючи про минуле і сучасне;
- представляє аргументовані судження про відомі факти та історичних осіб, а також про події суспільного життя;
- має розвинуте почуття власної гідності, діє з урахуванням власних прав і свобод, поважає права і гідність інших осіб, протидіє проявам дискримінації та нерівного ставлення до особистості;
- усвідомлює себе громадянином України, аналізує культурно-історичні основи власної ідентичності, визнає цінність культурного розмаїття;
- дотримується принципів демократичного громадянства, бере активну участь у житті шкільної спільноти, місцевої громади.

Метою мистецької освітньої галузі є формування культурної та інших компетентностей, цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті, поваги до національної та світової мистецької спадщини.

Здобувач освіти:

- виявляє художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва;
- пізнає мистецтво, інтерпретує художні образи, набуваючи емоційно-чуттєвого досвіду, виявляє ціннісне ставлення до мистецтва;
- пізнає себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво.

Метою фізкультурної освітньої галузі є формування соціальної та інших ключових компетентностей, стійкої мотивації здобувачів освіти до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Здобувач освіти:

Метою технологічної освітньої галузі є формування компетентностей в галузі техніки і технологій та інших ключових компетентностей, здатності до зміни навколишнього світу з використанням засобів сучасних технологій без заподіяння йому шкоди, до використання технологій для власної самореалізації, культурного і національного самовираження.

Здобувач освіти:

- втілює творчий задум у готовий виріб;
- дбає про власний побут, задоволення власних потреб та потреб тих, хто його оточує;
- ефективно використовує природні матеріали, дбаючи про навколишній світ;
- практикує і творчо застосовує традиційні та сучасні ремесла.

Метою інформатичної освітньої галузі є формування інформаційно-комунікаційної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту, навичок безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Здобувач освіти:

- знаходить, подає, перетворює, аналізує, узагальнює та систематизує дані, критично оцінює інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- створює інформаційні продукти та програми для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці, за допомогою цифрових пристроїв та без них;
- усвідомлено використовує інформаційні і комунікаційні технології та цифрові пристрої для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опановує нові технології;
- усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього світу та сталого розвитку, дотримується етичних, міжкультурних та правових норм інформаційної взаємодії.

Метою соціальної і здоров'язберезувальної освітньої галузі є формування соціальної компетентності та інших ключових компетентностей, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності через особисту ідентифікацію, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, добробуту та сталого розвитку.

Здобувач освіти:

- дбає про особисте здоров'я і безпеку, реагує на діяльність, яка становить загрозу для життя, здоров'я, добробуту;
- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, ухвалює рішення з користю для здоров'я, добробуту, власної безпеки та безпеки інших осіб;
- робить аргументований вибір на користь здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики;

- регулярно займається руховою активністю, фізичною культурою та спортом; демонструє рухові вміння та навички та використовує їх у різних життєвих ситуаціях;
- добирає фізичні вправи для підвищення рівня фізичної підготовленості;
- керується правилами безпечної і чесної гри, уміє боротися, вигравати і програвати; усвідомлює значення фізичних вправ для здоров'я, емоційного задоволення, гартування характеру, самовираження та соціальної взаємодії.

5.4. Контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

Мета оцінювання: створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці, формування компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб та для визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності.

Принципи, на яких ґрунтується оцінювання: дитиноцентризм, об'єктивність, доброчесність, справедливість, неупередженість, систематичність, критеріальність, гнучкість, перспективність, диференційованість, конфіденційність, плановість, чіткість, прозорість, відкритість, доброзичливість.

Пріоритетні функції: формувальна та діагностувальна.

Формувальна функція оцінювання реалізується через відстеження динаміки навчального поступу учня/учениці, визначення його/її навчальних потреб та подальше спрямування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням виявлених результатів навчання.

Діагностувальна функція дає можливість виявити стан набутого учнями досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.

Об'єктивні (очікувані) результати навчання:

- знання про предмети і явища навколишнього світу;
- взаємозв'язки і відношення між ними;
- уміння та навички оперувати знаннями;
- уміння застосовувати набутий досвід навчальних дій;
- досвід творчої діяльності.

Особистісні надбання учня/учениці (виявляються у процесі досягнення результату навчання):

- активність, ініціативність;

- старанність, наполегливість;
- комунікабельність, здатність співпрацювати;
- самостійність, відповідальність;
- ціннісні ставлення.

Формувальне оцінювання – відстеження особистісного розвитку учнів і ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудови індивідуальної траєкторії особистості.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання і триває постійно. Учитель здійснює постійне спостереження за динамікою розвитку особистісних якостей учня/учениці, рівня сформованості певних навчальних дій, співвіднесення результатів спостережень з очікуваними результатами.

Алгоритм діяльності вчителя під час формувального оцінювання

- Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей.
- Визначення разом з учнями критеріїв оцінювання (набору якісних характеристик результату навчання).
- Формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання (самооцінювання і взаємооцінювання; акцент – позитивна динаміка досягнень; обговорення труднощів індивідуально з учнем). Створення умов для формування умінь учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія).
- Коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання (перевага – індивідуальній роботі з учнем).

Об'єкт формувального оцінювання – процес навчання учнів, орієнтований на досягнення визначеного результату та/або результат їх навчальної діяльності на певному етапі.

Результати формувального оцінювання виражаються вербальною оцінкою учителя/учнів.

Основа формулювання оцінювальних суджень – орієнтовні рамки результатів навчання та очікувані результати.

В оцінювальному судженні розкривається прогрес учнів та поради щодо подолання утруднень (за їх наявності). Оцінювальне судження розкриває суть досягнутого учнем результату відповідно до конкретних очікувань.

Не допускається формулювання оцінювальних суджень, що принижують гідність дитини.

У межах формувального оцінювання за результатами опанування певної програмової теми (частини теми, кількох тем чи розділу) протягом навчального року проводяться **тематичні діагностувальні роботи**. Тематичні діагностувальні роботи з предметів таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька», «Фізкультурна», з курсів за вибором **НЕ проводяться**. Результатами оцінювання тематичних діагностувальних робіт є оцінювальні судження про сформованість кожного результату навчання, який діагностується на даному етапі навчання. Оцінювальні судження за результатами тематичного оцінювання фіксуються у зошитах для тематичних діагностувальних робіт, на аркушах з роботами учнів.

Кількість і періодичність діагностувальних робіт з предмета вивчення чи інтегрованого курсу учитель може визначати самостійно або керуватися методичними рекомендаціями МОН України під час складання календарно-тематичного плану. Загальна кількість тематичних діагностувальних робіт обґрунтовується вчителем (зазвичай, їх планують через кожні 16-20 навчальних годин опрацювання програмового матеріалу).

Підсумкове оцінювання – співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими (очікуваними) результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учня/учениці за рік. Під час підсумкового оцінювання зіставляються навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання. Основою для підсумкового оцінювання результатів навчання за рік можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формування оцінювання. Підсумкова оцінка визначається з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результатів навчання.

Підсумкове оцінювання за рік з предметів вивчення таких освітніх галузей, як «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька», «Фізкультурна» здійснюється шляхом узагальнення даних, отриманих під час формування оцінювання, з урахуванням динаміки формування результатів навчання.

З метою реалізації індивідуального підходу до учнів під час підсумкового оцінювання результатів навчання та створення можливостей кожній дитині виявляти відповідальність за власне учіння і досягати максимально можливих результатів **за 10-15 днів** до кінця навчального року **узагальнюються результати навчання з усіх окреслених у свідоцтві досягнень предметів та інтегрованих курсів**. Учитель визначає стан сформованості/рівень результатів навчання кожної дитини з урахуванням динаміки їх формування.

У разі виявлення бажання учнів (їхніх батьків) покращити отримані результати, учитель може запропонувати їм **індивідуалізовану діагностувальну роботу** з виявлення сформованості тільки тих результатів, які учень хоче покращити. **Виконується така робота у межах індивідуальної роботи під час уроку.**

Підсумкова (річна) оцінка визначається з урахуванням індивідуалізованої діагностувальної роботи (якщо така проводилася) за умови, якщо виконання індивідуалізованої діагностувальної роботи засвідчує покращення результату навчання.

Підсумкова (річна) оцінка фіксується у класному журналі та свідоцтві досягнень учнів.

Оцінювання здійснюється під час різних **видів навчально-пізнавальної діяльності**, яка може бути:

за формою – індивідуальною, груповою, фронтальною;

за способом виконання – усною (бесіда, розповідь, переказ, діалог), письмовою (окремі навчальні завдання, у тому числі тестові, компетентнісні завдання, перекази, диктанти та діагностувальні роботи), практичною (дослід, практична

робота, навчальний проєкт, учнівське порт фоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей), програмованою (з використанням електронних засобів навчання, дозволених для використання в закладах загальної середньої освіти).

Для оцінювання навчальних досягнень учнів використовується **вербальна оцінка** окремих результатів навчання учня/учениці, яка може бути як оцінювальним судженням про досягнення, так і називати рівень результату навчання. Рівень результату навчання визначається з урахуванням динаміки його досягнення та позначається буквами «П» - початковий, «С» - середній, «Д» - достатній, «В» - високий.

Результат оцінювання особистісних надбань учня/учениці 1-4 класів виражається **вербальною оцінкою**.

Об'єктивні результати навчання учня/учениці у 1-4 класах виражаються:

- у 1-4 класах – **вербально** (за рішенням педради).

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у робочих зошитах учня/учениці, інших носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках), фіксації результатів навчання у свідоцтвах досягнень.

Формулювання оцінювальних суджень, визначення рівня результату навчання здійснюється на основі Орієнтовної рамки оцінювання:

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання здобувачів початкової освіти

Рівень результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Високий	Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальної ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: - визначає самостійно навчальні об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти; - характеризує об'єкти, визначає їх спільні і відмінні ознаки, властивості; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти; - застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму), текстову;

	- прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результатів; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії.
Достатній	Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: - визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; - називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; угруповує об'єкти; установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами; - застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей; - знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему), текстову; - пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами; контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки.
Середній	Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: - визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнення завдання; - називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, угруповує об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками;

	- відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату; - знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю), текстову за зразками/за допомогою вчителя; - коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок), наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення, виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.
Початковий	Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій: - розпізнає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами; - називає окремі ознаки об'єктів; - відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок; - коментує окремі операції короткими репліками на основі запропонованих запитань; співвідносить результати виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату.

Відповідно до п. 8 статті 12 Закону України «Про освіту» наприкінці 4 класу, з метою моніторингу якості освіти проводиться **державна підсумкова атестація** здобувачів освіти, результати якої не впливають на підсумкову оцінку за рік. Особливості проведення, вимоги до змісту та критеріїв оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Відповідно до ст. 18 Закону України «Про повну загальну середню освіту» після завершення навчання за освітньою програмою початкової школи незалежно від форми її здобуття та на підставі результатів річного оцінювання і державної підсумкової атестації учні отримують **свідоцтво про початкову освіту**.

РОЗДІЛ 6. Освітня програма базової середньої освіти

Базова середня освіта – другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти.

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття

професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Реалізація мети базової середньої освіти ґрунтується на таких **ціннісних орієнтирах**, як:

- повага до особистості учня та визнання пріоритету його інтересів, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу та наполегливості;
- забезпечення рівного доступу кожного учня до освіти без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- дотримання принципів академічної доброчесності у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;
- становлення вільної особистості учня, підтримка його самостійності, підприємливості та ініціативності, розвиток критичного мислення та впевненості в собі;
- формування культури здорового способу життя учня, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту;
- створення освітнього середовища, в якому забезпечено атмосферу довіри, без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу;
- утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії учнів між собою та з дорослими;
- формування в учнів активної громадянської позиції, патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;
- плекання в учнів любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень, свідомством про здобуття початкової освіти).

Підставою для зарахування учнів до 5-го класу є свідомство досягнень учня, у якому результати навчання можуть бути схарактеризовані вербальною або рівневою оцінкою.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року. Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад, графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів (протокол оцінювання складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття освіти,

затвердженого наказом МОН України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу МОН України від 10.07.2019 № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03.02.2016 за № 184/28314).

6.1. Освітня програма 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) НУШ

Освітню програму для 5-6-х класів розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р, Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898, на основі Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України 19.02.2021 № 235 (додаток 3).

Загальний обсяг навчального навантаження учнів 5-6-х класів складає **2240 годин/навчальний рік**: для учнів **5-х класів – 1085 годин/навчальний рік**; для учнів **6-х класів – 1155 годин/навчальний рік**. Навчальний план містить усі освітні галузі, визначені типовим навчальним планом, які реалізуються через окремі предмети:

- **мовно-літературна** – українська мова, українська література, англійська мова, зарубіжна література;
- **громадянська та історична** – вступ до історії України та громадянської освіти (5 клас), «Історія України. Всесвітня історія» (6 клас);
- **мистецька** – інтегрований курс «Мистецтво»;
- **математична** – математика;
- **природнича** – інтегрований курс «Пізнаємо природу» (5-6 класи), географія (6 клас);
- **технологічна** – технології;
- **інформатична** – інформатика;
- **соціальна і здоров'язбережувальна** – інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»; етика;

- **фізична культура** – фізична культура

Враховуючи те, що одним із головних завдань освітньої діяльності гімназії визначено практичне оволодіння двома іноземними мовами відповідно до Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти рівень B2 (для першої іноземної мови - німецької) та B1 (для другої іноземної мови - англійської) в усіх видах мовленнєвої діяльності, збільшена кількість годин на вивчення предметів мовно-літературної галузі. За рахунок резерву навчальних годин освітніх галузей «Технологічна» та «Мистецька» відведені години на вивчення другої іноземної мови (**англійської 2 години/тиждень**) (вибірковий освітній компонент). За рахунок додаткових годин збільшена кількість годин на вивчення першої іноземної мови (**німецької 5 (3.5+1.5) годин/тиждень (3.5+1.5)**) та на вивчення зарубіжної літератури **2 години/тиждень (1.5+0.5)**.

У межах рекомендованої кількості тижневих годин відведені навчальні години на предмети мовно-літературної, математичної, природничої, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, інформатичної, технологічної та мистецької галузей.

Всі навчальні предмети викладаються за модельними навчальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України, перелік яких затверджений педагогічною радою гімназії (протокол від 29.08.2023 № 1):

Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти 5-6 класів
З мовно-літературної освітньої галузі:

- взаємодіє з іншими особами в усній формі, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях;
- сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, зокрема інформаційних та художніх текстах класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), медіатекстах, та використовує інформацію для збагачення власного досвіду і духовного розвитку;
- висловлює власні думки, почуття, ставлення та ідеї, взаємодіє з іншими особами у письмовій формі, зокрема інтерпретуючи інформаційні та художні тексти класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних); у разі потреби взаємодіє з іншими особами в цифровому просторі, дотримується норм літературної мови;
- досліджує індивідуальне мовлення, використовує мову для власної мовної творчості, спостерігає за мовними та літературними явищами, аналізує їх.

З математичної освітньої галузі:

- досліджує проблемні ситуації та виокремлює проблеми, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів;
- моделює процеси і ситуації, розробляє стратегії, плани дій для розв'язання проблем;
- критично оцінює процес і результат розв'язання проблем;
- розвиває математичне мислення для пізнання і перетворення дійсності, володіє математичною мовою.

З природничої освітньої галузі:

- пізнає світ природи засобами наукового дослідження;
- опрацьовує, систематизує та представляє інформацію природничого змісту;
- усвідомлює закономірності природи, роль природничих наук і техніки в житті людини; відповідально поводить для забезпечення сталого розвитку суспільства;
- розвиває власне наукове мислення, набуває досвіду розв'язання проблем природничого змісту (індивідуально та у співпраці з іншими особами).

3 технологічної освітньої галузі:

- формулює ідею та втілює задум у готовий продукт за алгоритмом проектно-технологічної діяльності;
- творчо застосовує традиційні і сучасні технології;
- ефективно використовує техніку, технології та матеріали без заподіяння шкоди навколишньому природному середовищу;
- турбується про власний побут, задоволення власних потреб та потреб інших осіб.

3 інформатичної освітньої галузі:

- знаходить, аналізує, перетворює, узагальнює, систематизує та подає дані, критично оцінює інформацію для розв'язання життєвих проблем;
- створює інформаційні продукти і програми для ефективного розв'язання задач/проблем, творчого самовираження індивідуально та у співпраці з іншими особами за допомогою цифрових пристроїв чи без них;
- усвідомлено використовує інформаційні та комунікаційні технології і цифрові інструменти для доступу до інформації, спілкування та співпраці як творець та (або) споживач, а також самостійно опановує нові технології;
- усвідомлює наслідки використання інформаційних технологій для себе, суспільства, навколишнього природного середовища, дотримується етичних, культурних і правових норм інформаційної взаємодії.

3 соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі:

- турбується про особисте здоров'я та безпеку, уникає факторів ризику, реагує на фактори і діяльність, що становить загрозу для власного і суспільного життя, здоров'я, добробуту;
- визначає альтернативи, прогнозує наслідки, приймає рішення для власної безпеки та безпеки інших осіб, здоров'я і добробуту;
- усвідомлює цінність та дотримується здорового способу життя, аналізує та оцінює наслідки і ризики для здоров'я і суспільства;
- виявляє підприємливість та поводить етично для поліпшення здоров'я, безпеки і добробуту власного та інших осіб.

3 громадянської та історичної освітньої галузі:

- мислить історико-хронологічно, орієнтується в історичному часі, встановлює причиново-наслідкові зв'язки між подіями, явищами і процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, виявляє зміни і тривалість у житті суспільства;
- мислить геопросторово, орієнтується в соціально-історичному просторі, виявляє взаємозалежність розвитку суспільства, господарства, культури і навколишнього природного середовища;
- мислить критично, працює з різними джерелами інформації та формулює історично обґрунтовані запитання;
- мислить системно, виявляє взаємозв'язок, взаємозалежність та взаємовплив історичних подій, явищ, процесів, постатей у контексті відповідних епох; розуміє множинність трактувань минулого і сучасного та зіставляє їх інтерпретації;

- усвідомлює власну гідність, реалізує власні права і свободи, поважає права і гідність інших осіб, виявляє толерантність, протидіє проявам дискримінації;
- дотримується демократичних принципів, конструктивно взаємодіє з іншими особами, спільнотою закладу освіти, місцевою громадою і суспільством, долучається до розв'язання локальних, загальнонаціональних і глобальних проблем, усвідомлює необхідність утвердження верховенства права і дотримання правових норм для забезпечення сталого розвитку суспільства.

3 мистецької освітньої галузі:

- пізнає різні види мистецтва, інтерпретує художні образи, набуває досвіду емоційних переживань, розвиває ціннісне ставлення до мистецтва;
- формує художньо-образне, асоціативне мислення під час творчої діяльності в різних видах мистецтва;
- пізнає себе через взаємодію з різноманітними мистецькими об'єктами, розвиває емоційний інтелект;
- використовує інформаційне середовище у власній творчості і художній комунікації.

3 освітньої галузі фізичної культури:

- формує власну психічну та соціально-психологічну сфери особистості засобами фізичного виховання;
- систематично займається фізичною культурою, володіє технікою фізичних вправ;
- усвідомлює значення фізичної/рухової активності для підтримання стану здоров'я та задоволення у процесі фізичного виховання.

6.2. Опис інструментарію оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6-х класів

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6-х класів здійснюється згідно з Рекомендаціями щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 21 квітня 2022 року № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти».

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компоненту та всіх складників вибіркового освітнього компоненту навчального плану 5-6-х класів.

Оцінювання результатів навчання зорієнтовано на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 № 898.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання

здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: **формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання**. Оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством. Семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюється за 12-бальною системою (шкалою), його результати позначають цифрами від 1 до 12.

Поточне оцінювання – основна ланка в системі контролю, проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення коригування щодо застосування технологій навчання. Основні функції поточного оцінювання – навчальна та мотиваційно-стимулююча.

Тематичне оцінювання здійснюється на основі поточного оцінювання із урахуванням проведених діагностичних (контрольних) робіт або без проведення подібних робіт залежно від специфіки навчального предмета. Під час виставлення тематичного бала результати перевірки робочих зошитів, як правило, не враховуються.

Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. **Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів.**

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться. Результати оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається щороку.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог модельних навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- **усної** (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- **письмової**, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо)
- **цифрової** (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- **практичної** (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники гімназії здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

**Орієнтовні загальні критерії оцінювання результатів навчання
учнів 5-6-х класів**

Рівні результатів навчання	Бал	Загальна характеристика
I. Початковий	1	Учень/учениця розрізняє об'єкти вивчення
	2	Учень/учениця відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Учень/учениця відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Учень/учениця з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, повторює за зразком певну операцію, дію
	5	Учень/учениця відтворює основний навчальний матеріал, з помилками і неточностями дає визначення понять, формулює правило
	6	Учень/учениця виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу; відповідає правильно, але недостатньо осмислено; застосовує знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Учень/учениця правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, наводить окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Учень/учениця має достатні знання, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність; відповіді логічні, хоч і мають неточності
	9	Учень/учениця добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, аналізує й систематизує інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Учень/учениця має повні, глибокі знання, використовує їх у практичній діяльності, робить висновки, узагальнення
	11	Учень/учениця має гнучкі знання в межах навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, знаходить інформацію та аналізує її, ставить і розв'язує проблеми

	12	<i>Учень/учениця системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях; самостійно оцінює, узагальнює опанований матеріал, самостійно користується джерелами інформації, приймає обґрунтовані рішення</i>
--	----	---

Результати навчальних досягнень учнів з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою, відображаються у Свідоцтві досягнень.

6.3. Освітня програма базової середньої освіти (7-9 класи)

Освітня програма для 7-9 розроблена відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»), Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405) з навчанням українською мовою і поглибленим вивченням іноземних мов.

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів **7-9-х класів** складає **3745 годин/навчальний рік**: для учнів **7-х класів – 1172,5 годин/навчальний рік**; **8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік**; **9-х класів – 1225 годин/навчальний рік**. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах 7-9 класів.

З метою виконання Державного стандарту навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним варіантом навчальних планів та варіативної складової, яка відповідає переліку, затвердженому педагогічною радою гімназії.

Освітні галузі, визначені Державним стандартом, реалізуються через окремі предмети:

- **мови і літератури** – українська мова, українська література, англійська мова, зарубіжна література;
- **суспільствознавство** – історія України, всесвітня історія, основи правознавства (9 клас);
- **мистецтво** – образотворче мистецтво, музичне мистецтво, мистецтво;
- **математика** – алгебра, геометрія (7-9 класи);
- **природознавство** – географія, біологія, фізика, хімія;
- **технології** – інформатика, трудове навчання;
- **здоров'я і фізична культура** – основи здоров'я, фізична культура.

Варіативна складова використовується на запровадження **курсів за вибором (факультативів)** з метою профільного самовизначення здобувачів освіти (**допрофільна підготовка**):

У 5-9 класах:

- на вивчення курсу «Українознавство» метою якого є усвідомлення особистістю свого історичного коріння, формування уявлень про світогляд свого народу, його мову, психологію, мораль, культуру, історію тощо, сприяння збереженню української національно-культурної ідентичності в умовах глобалізації

у 8-9 класах:

- на вивчення факультативного курсу з математики «Логіка», метою якого є формування і розвиток логічного мислення та логічної грамотності, необхідних для успішного навчання в школі та інших закладах освіти, а також для професійної діяльності;
- на вивчення факультативного курсу з фізики «Фізика в русі» (Визначні відкриття та винаходи XV-XXI століття), спрямованого на розвиток інженерно-технічного мислення та формування творчої особистості, усвідомлення учнями значення технічних відкриттів для розвитку цивілізації, активізацію пізнавальної діяльності і розвиток інтересу до вивчення фізики.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти 7-9 класів

Метою освітньої галузі «Мови і літератури» є розвиток особистості учня, формування в нього мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій.

Зміст мовного і літературного компонентів в основній школі спрямований на досягнення належного рівня сформованості в учнів вміння користуватися мовними засобами в усіх видах мовленнєвої діяльності, читати та усвідомлювати прочитане, на розвиток інтересу до художньої літератури і системного читання, розкриття за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей, формування гуманістичного світогляду особистості, розширення її культурно-пізнавальних інтересів, виховання в учнів любові, поваги до традицій українського народу, толерантного ставлення до культурних традицій інших народів.

Метою освітньої галузі «Суспільствознавство», що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Зміст освітньої галузі реалізується шляхом вивчення окремих навчальних предметів (історії, права, економіки тощо), що відображають основи відповідних наук, інтегрованих курсів (громадянської освіти, суспільствознавства тощо).

Зміст історичного компонента структуровано з урахуваннями специфіки історичного знання та хронологічних етапів розвитку людства за такими наскрізними змістовими лініями: людина - людина, людина - суспільство, людина - влада, людина - світ уявлень та ідей, людина - простір, людина - природа, людина - світ речей. Зазначені змістові лінії подаються за групами у складових змісту освітньої галузі і в державних вимогах до рівня загальноосвітньої підготовки учнів із застосуванням проблемно-тематичного підходу, що поєднаний з оглядовим, тематичним та поглибленим вивченням і синхронним викладанням взаємопов'язаних курсів історії України та всесвітньої історії.

Основними **змістовими лініями суспільствознавчого компонента** є людина в суспільно-політичній сфері, людина в соціальній сфері, людина у правовій сфері, людина в економічній сфері, людина в культурно-духовній сфері.

Основною метою освітньої галузі «Мистецтво» є формування в учнів у процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання ними творів мистецтва та провадження практичної діяльності системи ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження.

Зміст освітньої галузі передбачає цілісний художньо-естетичний розвиток особистості учня шляхом опанування різних видів мистецтва і координації знань, умінь та уявлень, набуття яких необхідне для формування у свідомості учнів полікультурного і поліхудожнього образу світу.

Змістовими лініями освітньої галузі є музична, образотворча, культурологічна. В основній школі зміст освітньої галузі спрямований на розширення у процесі опанування творів мистецтва і художньо-практичної діяльності набутих у початковій школі ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей.

Основною метою освітньої галузі «Математика» є формування в учнів математичної компетентності на рівні, достатньому для забезпечення життєдіяльності в сучасному світі, успішного оволодіння знаннями з інших освітніх галузей у процесі шкільного навчання, забезпечення інтелектуального розвитку учнів, розвитку їх уваги, пам'яті, логіки, культури мислення та інтуїції.

Зміст математичної освіти в основній школі: розширення знань про число, формування системи функціональних понять, умінь використовувати функції та їх графіки, оволодіння учнями мовою алгебри, уміннями здійснювати перетворення алгебричних виразів, розв'язувати рівняння, нерівності та їх системи, моделювати за допомогою рівнянь реальні ситуації, пояснювати здобуті результати; формування уявлень про математичну статистику і теорію ймовірності як окремі науки, оволодіння учнями мовою геометрії, розвиток просторового уявлення, умінь виконувати геометричні побудови; ознайомлення із способами і методами математичних доведень, формування умінь використовувати їх у процесі навчання; формування знань про основні геометричні величини (довжина, площа, об'єм, міра кута), способи їх

знаходження серед плоских і просторових фігур, формування умінь застосовувати здобуті знання у навчальних і життєвих ситуаціях.

Метою освітньої галузі «Природознавство» є формування в учнів природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов'язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі є: закони і закономірності природи; методи наукового пізнання, специфічні для кожної з природничих наук; екологічні основи ставлення до природокористування; екологічна етика; значення природничо-наукових знань у житті людини та їх роль у суспільному розвитку; рівні та форми організації живої і неживої природи, які структурно представлені в таких компонентах освітньої галузі, як біологічний, географічний, фізичний, хімічний, екологічний.

Біологічний компонент: сформованість знань про закономірності функціонування живих систем, їх розвиток і взаємодію, взаємозв'язок із неживою природою, оволодіння основними методами пізнання живої природи, розуміння біологічної картини світу, цінності таких категорій, як знання, життя, природа, здоров'я, формування свідомого ставлення до екологічних проблем, усвідомлення біосферної етики, застосування знань з біології у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, оцінювання їх ролі для суспільного розвитку, перспектив розвитку біології як науки та її значення у забезпеченні існування біосфери.

Географічний компонент: сформованість в учнів знань про природну і соціальну складову географічної оболонки Землі, формування в учнів комплексного, просторового, соціально орієнтованого знання про планету Земля у результаті застосування краєзнавчого, регіонального і планетарного підходів та усвідомлення цілісного географічного образу своєї країни.

Фізичний компонент: усвідомлення учнями основ фізичної науки, засвоєння ними основних фізичних понять і законів, наукового світогляду і стилю мислення, розвиток здатності пояснювати природні явища і процеси та застосовувати здобуті знання під час розв'язання фізичних задач, удосконалення досвіду провадження експериментальної діяльності, формування ставлення до фізичної картини світу, оцінювання ролі знань фізики в житті людини і суспільному розвитку.

Хімічний компонент: знання учнів про речовини та їх перетворення, хімічні закони і методи дослідження, навички безпечного поводження з речовинами, формує ставлення до екологічних проблем і розуміння хімічної картини світу, вміння оцінювати роль хімії у виробництві та житті людини.

Екологічний компонент спрямований на формування в учнів екологічної свідомості та дотримання правил екологічно безпечної поведінки в навколишньому природному середовищі.

Метою освітньої галузі «Технології» є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу учнів і їх соціалізації у суспільстві.

Освітня галузь складається з **інформаційно-комунікаційного та технологічного компонентів.**

Зміст предметів освітньої галузі «Технології» має чітко виражену прикладну спрямованість і реалізується переважно шляхом застосування практичних методів і форм організації занять.

Основною метою освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» є розвиток здоров'язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров'я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту України.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі «Здоров'я і фізична культура» є здоров'я, фізична культура, безпека життєдіяльності, захист України і цивільна оборона.

РОЗДІЛ 7. Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти 7-9 класів

Оцінювання результатів навчання учнів регулюється такими документами:

- Закон України «Про повну загальну середню освіту» (ст. 17);
- Порядок переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369;
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (затверджені наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України 13 квітня 2011р. № 329, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 травня 2011 р. за № 566/19304);
- Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 21.08.2013р. № 1222 із змінами, додаток 2
- Інструкція з ведення класного журналу 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, затверджена наказом Міністерства освіти і науки від 03.06.2006 № 496).

Для забезпечення цілісності освітнього процесу необхідно враховувати результати оцінювання навчальних досягнень учнів/учениць в доборі змісту, форм і методів роботи для кожного уроку/заняття. Також важливо формувати в учнів уміння аналізувати власну роботу, власні результати навчання, визначати для себе подальші завдання. У кожний урок/заняття необхідно включати роботу з учнями за результатами оцінювання, самооцінювання, взаємооцінювання.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем/ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної

діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Керуючись правом на автономію у виборі змісту, форм і методів роботи, учитель може використовувати самостійно визначені або розроблені способи фіксації зворотного зв'язку з учнями. При цьому важливим є забезпечення ефективності процесу оцінювання задля досягнення очікуваних результатів учнями.

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, його/її батькам (іншим законним представникам).

При навчанні у дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку (пункт 8 розділу I Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання,

Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється за ***12-бальною шкалою.***

Змістом вимог до оцінювання є виявлення, вимірювання та оцінювання навчальних досягнень учнів, які структуровані у навчальних програмах, за предметами.

Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий.

I – початковий рівень, коли у результаті вивчення навчального матеріалу учень:

- називає об'єкт вивчення (правило, вираз, формули, геометричну фігуру, символ тощо), але тільки в тому випадку, коли цей об'єкт (його зображення, опис, характеристика) запропонована йому безпосередньо;
- за допомогою вчителя виконує елементарні завдання.

II – середній рівень, коли учень повторює інформацію, операції, дії, засвоєні ним у процесі навчання, здатний розв'язувати завдання за зразком.

III – достатній рівень, коли учень самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє виконувати певні операції, загальна методика і послідовність (алгоритм) яких йому знайомі, але зміст та умови виконання змінені.

IV – високий рівень, коли учень здатний самостійно орієнтуватися в нових для нього ситуаціях, складати план дій і виконувати його, пропонувати нові, невідомі йому раніше розв'язання, тобто його діяльність має дослідницький характер.

Кожен наступний рівень вимог включає вимоги до попереднього, а також додає нові.

Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних

досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та інші).

Навчальні досягнення учнів 7-9 класів підлягають **формувальному** та **підсумковому** оцінюванню. **Формувальне оцінювання** проводиться з метою діагностування досягнень на кожному з етапів процесу навчання, аналізу ходу реалізації навчальної програми, коригування програми і методів навчання, мотивації прагнення здобути максимально можливі результати. **Підсумкове оцінювання** передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами.

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Семестрове оцінювання здійснюється на підставі тематичних оцінок. При цьому мають враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. При виставленні річної оцінки враховуються динаміка особистих навчальних досягнень учнів з предмета протягом року, важливість тем, які вивчалися у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту, рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання.

Відповідно до чинних нормативних актів семестрова і річна оцінка можуть підлягати коригуванню.

Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2006 № 496.

Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08.05.2019 № 621), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369.

Формувальне (поточне) та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів, вибір їх форм, змісту та способу здійснюють педагогічні працівники закладу за **12-бальною шкалою оцінювання** навчальних досягнень. **Річне оцінювання та державна підсумкова атестація** здійснюється за **12-бальною шкалою оцінювання** навчальних досягнень і відображається у **свідоцтві досягнень**, що видається щорічно учневі.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття початкової, базової середньої чи профільної середньої освіти, вимогам

державних стандартів повної загальної середньої освіти здійснюється шляхом їх **державної підсумкової атестації**.

Кожен учень має пройти державну підсумкову атестацію на кожному рівні повної загальної середньої освіти, крім випадків, визначених законодавством. Зміст, форми і порядок проведення державної підсумкової атестації визначаються і затверджуються Міністерством освіти і науки.

РОЗДІЛ 8. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Внутрішній моніторинг діяльності гімназії є складовою частиною освітнього моніторингу, що передбачає збирання, оброблення, зберігання та розповсюдження інформації про стан освіти, прогнозування на підставі об'єктивних динаміки й основних тенденцій її розвитку. За результатами моніторингу розробляються обґрунтовані рекомендації для прийняття управлінських рішень стосовно підвищення якості надання освітніх послуг.

Об'єкти моніторингу

- **Освітнє середовище:** забезпечення комфортних і безпечних умов навчання та праці; відсутність будь-яких форм насильства і дискримінації; формування мотивуючого та розвивального освітнього простру.
- **Здобувачі освіти:** адаптація до навчання учнів 1, 5 класів, вмотивованість до навчання за обраним профілем; рівень навченості; рівень вихованості; результативність роботи з обдарованими учнями.
- **Педагогічні працівники:** рівень професійної компетентності та аналіз педагогічних ускладнень; якість і результативність педагогічної роботи; рівень інноваційної діяльності; самоосвітня діяльність.
- **Освітній процес:** виконання навчальних програм; впровадження освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання; моніторинг діагностичного, поточного та підсумкового контролю за рівнем навчальних досягнень учнів.

Інструментарій моніторингових досліджень: тестування та анкетування, спостереження, аналіз, діагностичні роботи, оціночні шкали та таблиці, схеми аналізу уроків та позаурочних заходів, діагностичні психологічні методики.

Прогнозовані результати моніторингу: підвищення якості освітнього процесу, забезпечення позитивного іміджу гімназії; підвищення фахової компетентності педагогічних працівників; створення умов для творчої діяльності педагогів та учнів, підтримка обдарованої молоді; упровадження освітніх інновацій; вироблення і корегування управлінських рішень щодо планування і прогнозування розвитку гімназії.

РОЗДІЛ 9. Внутрішнє забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення
- матеріально-технічне забезпечення
- якість проведення навчальних занять

- моніторинг досягнення учнями результатів навчання.

Кадрове забезпечення

Навчальний предмет	Кваліфікаційні категорії				Педагогічні звання	
	Спеціаліст	друга	перша	вища	старший учитель	
Початкова школа	2			2	4	
Українська мова і література			1			
Зарубіжна література		1				
Англійська мова		1				
Математика				2		
Інформатика		1				
Історія		1				
Географія		1				
Біологія		1				
Фізика				1		
Хімія		1				
Фізкультура	1					
Технології	1					
Педагог-організатор		1				
бібліотекар	1					
Психолог	вакансія					

Навчально-методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності гімназії впроваджується через роботу педагогічної ради гімназії, методичної ради гімназії.

Програмне забезпечення

Всі навчальні предмети інваріантної та варіативної складової навчальних планів, курси за вибором, факультативи в 1-9 класах викладаються за навчальними програмами, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України (додаток II).

Забезпеченість підручниками

Всі підручники, якими забезпечуються учні школи безкоштовно, мають гриф Міністерства освіти і науки України.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

1. Забезпеченість навчальними кабінетами:

кабінети початкових класів – 4

кабінети української мови і літератури – 1

кабінети англійської мови – 1

кабінети математики – 1

кабінет хімії – 1

кабінети інформатики – 1

їдальня – 45 місць.

2. Підключення всіх навчальних кабінетів та бібліотеки до мережі Інтернет.

3. Сучасне технічне оснащення навчальних кабінетів, мультимедійні дошки.

Якість проведення навчальних занять забезпечується через перспективний та поточний плани внутрішнього моніторингу якості та результативності викладання навчальних предметів.

Поточний моніторинг результатів навчання здобувачів освіти здійснюється впродовж семестрів.

Поточні результати навчальних досягнень здобувачів освіти фіксуються в класних журналах, доступні для перегляду та аналізу адміністрації гімназії, класним керівникам, здобувачам освіти та їх батькам.

Підсумковий моніторинг результатів навчання здобувачів освіти здійснюється в кінці I, II семестрів та навчального року.

**Перелік навчальних програм,
які використовуються у Старокодацькій гімназії
Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району
Дніпропетровської області
згідно з навчальним планом
на 2023/2024 навчальний рік**

№	Навчальний предмет	Клас	Навчальна програма
Початкова середня освіта (1-4 класи) НУШ			
<i>Інваріантний складник</i>			
1.	Українська мова (навчання грамоти) і літературне читання	1 2	Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
2.	Англійська мова	1 2	Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
3.	Математика	1 2	Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
4.	Я досліджую світ	1 2	Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
5.	Дизайн і технології	1 2	Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
6.	Мистецтво	1 2	Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
7.	Фізична культура	1 2	Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
8.	Інформатика	2	Типова освітня програма для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)

9.	Українська мова і літературне читання	3 4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
10.	Англійська мова	3 4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
11.	Математика	3 4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
12.	Я досліджую світ	3 4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
13.	Дизайн і технології	3 4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
14.	Мистецтво	3 4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
15.	Фізична культура	3 4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)
16.	Інформатика	3 4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко (затверджена наказом МОН України від 12.08.2022 № 743)

Базова середня освіта (5-6 класи) НУШ

1.	Українська мова	5 6	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
2.	Українська література	5 6	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Архіпова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
3.	Зарубіжна література	5 6	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ніколенко О.М., Ісаєва О.О., Клименко Ж.В. та інші) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
4.	Англійська мова	5 6	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова І.В. та інші)

			(рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
5.	Математика	5 6	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Сковорода С.О., Тарасенкова Н.А. (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
6.	Вступ до історії та громадянської освіти	5	Модельна навчальна програма «Вступ до історії та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В. та інші) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
7.	Історія України. Всесвітня історія	6	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Майорський Т.В., Щупак І.Я.) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
8.	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5 6	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Коршевичук Т.В.) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
9.	Географія	6	Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Запотоцький С.П., Карпук Г.І. та інші) ((рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795 у редакції наказу МОН України від 11.04.2022 № 324)
10.	Інформатика	5 6	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотко В.В.) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
11.	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	5 6	Модельна навчальна програма "Здоров'я, безпека та добробут. 5 - 6 класи (інтегрований курс)" для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентєва І.В., Хомич О.Л.). (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
12.	Інтегрований курс «Мистецтво»	5 6	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л.М., Просіна О.В.) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
13.	Фізична культура	5 6	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломєєв Г. А. , Боляк А. А., Ребрина А. А., Дерев'янко В. В., Стеценко В. Г., Остапенко О. І., Лакіза О. М., Косик В. М. та інші) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 17.08.2022 року № 752)

14.	Етика	5 6	Модельна навчальна програма "Етика. 5 - 6 класи" для закладів загальної середньої освіти (авт. Ашортія Є.Д., Бакка Т.В., Желіба О.В., Козіна Л.Є., Мелешенко Т.В., Щупак І.Я.). (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
15.	Технології	5 6	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.) (рекомендовано МОН України, наказ МОН України від 12.07.2021 № 795)
Базова середня освіта (7-9 класи)			
1.	Українська мова	7 8 9	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
2.	Українська література	7 8 9	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська література. 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
3.	Англійська мова	7 8 9	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 5-9 класи (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
4.	Зарубіжна література	7 8 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.) (наказ МОН від 03.08.2022 № 698)
5.	Історія України	7 8 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи» (наказ МОН від 03.08.2022 № 698)
6.	Всесвітня історія	7 8 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи» (наказ МОН від 03.08.2022 № 698)
7.	Правознавство	9	Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів (авт. Ремех Т.О. та інші) (наказ МОН від 03.08.2022 № 698)
8.	Мистецтво	7 8 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
9.	Алгебра	7 8 9	Математика. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
10.	Геометрія	7 8 9	Математика. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
11.	Біологія	7 8 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)

12.	Географія	7 8 9	Географія. 6-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія» (наказ МОН від 03.08.2022 № 698)
13.	Фізика	7 8 9	Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
14.	Хімія	7 8 9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
15.	Інформатика	7 8 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5-9 класи» (колектив авторів) (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
16.	Трудове навчання	7 8 9	Трудове навчання. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів (наказ МОН від 07.06.2017 № 804)
17.	Основи здоров'я	7 8 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (колектив авторів) (наказ МОН від 03.08.2022 № 698)
18.	Фізична культура	7 8 9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи (колектив авторів) (наказ МОН від 03.08.2022 № 698)
Варіативна складова			
1.	Факультативний курс з математики	7 8	«Логіка. Програма факультативного курсу для 5-9 класів» (авт. Буковська О.І., Васильєва Д.В.) Лист ІМЗО від 10.07.2020 № 22.1/12-Г-557
2.	Українознавство	5,6 7,8,9	Навчальна програма для учнів 5–11 класів закладів загальної середньої освіти України (лист МОН України від 10.08.2020 № 1/11-5310)
3	Факультативний курс з фізики	8 9	Програма курсу за вибором "Фізика в русі" 8(9) класи (авт. Деркач Н.А.) Лист ІМЗО від 13.12.2019 №22.1/12-Г- 1152

Старокодацька гімназія Новоолександрівської сільської ради

Навчальний план початкової школи 1-4 класи

на 2023-2024 навчальний рік

Розроблений відповідно до:

- для 1-2 класів – відповідно до концепції Нової української школи, за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (1-2 клас), розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 12 серпня 2022 року № 743;

- для 3-4 класів – відповідно до концепції Нової української школи, за Типовою освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти (3-4 клас), розробленої під керівництвом О.Я.Савченко, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки від 12 серпня 2022 року № 743

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у 1 класі	Кількість годин на тиждень у 2 класі	Кількість годин на тиждень у 3 класі	Кількість годин на тиждень у 4 класі	Разом
Інваріантний складник						
Мовно-літературна Іншомовна	Українська мова	7	7	7	7	28
	Англійська мова	2	3	3	3	11
Математична	Математика	4	4	5	5	18
Я досліджую світ (природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбережувальна галузі)	Я досліджую світ	3	3	3	3	12
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	4
	Образотворче мистецтво	1	1	1	1	4
Технологічна	Трудове навчання	1	1	1	1	4
Інформатична	Інформатика		1	1	1	3
Фізкультурна	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього		19+3	21+3	22+3	22+3	84+12
Варіативний складник						
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1	1	4

Додаткові години на проведення індивідуальних консультацій та групових занять	1	1	1	1	4
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня	20	22	23	23	88
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)	23	25	26	26	100

**Робочий навчальний план школи II ступеня 5-6 класи
на 2022-2023 навчальний рік**

Розроблений відповідно до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235, Додаток 3

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		5 клас	6 клас	Разом
Мовно- літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1,5	1,5	3
	Англійська мова	3,5	3,5	7
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Пізнаємо природу	2	2	4
	Географія		2	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	2
	Етика	0,5	0,5	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1		1
	Історія України. Всесвітня історія		2	2
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	3

Технологічна	Технології	2	2	4
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	4
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом (без фізичної культури+ фізична культура)		26+3	29+3	61
Додаткові години на вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	4
Варіативна складова				
Українознавство		1	1	2
Факультатив «Швидка самодопомога»		1		1
Додатковий час на предмети варіативної складової (фактично)		2	1	3
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	59
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складової		31	33	64

Старокодацька гімназія Новоолександрівської сільської ради

Робочий навчальний план школи II ступеня 7-9 класи

на 2022-2023 навчальний рік

Розроблений відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405, таблиця 1

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень			
		7	8	9	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Англійська мова	3	3	3	9
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Суспільствознавство	Історія України	1	1,5	1,5	4

	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	-	-	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-	1
	Мистецтво	-	1	1	2
Математика	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	2	2	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура	3	3	3	9
Разом		31	31,5	33	95,5
Додатковий час на предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		2,5	3	3	8,5
Варіативна складова					
Факультатив з математики «Логіка»		1	1		2
Факультатив з фізики «Фізика в русі»		0,5	1	1	2,5
Українознавство		1	1	1	3
Додатковий час на предмети варіативної складової (фактично)		2,5	3	2	7,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33	98
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної та варіативної складової		33,5	34,5	35	103